

سرمقاله

اقتصاد غیررسمی تشدید کننده بحران آب

ادامه از صفحه یک ...
از فلات مرکز نقش طراز اول را دارد. سازو کار این دوگانگی شدید در اقتصاد کشور به این نحو است که متولیان اقتصاد غیررسمی مستقل از اقتصاد رسمی عمل می کنند و همان طور که ماهیت آن عیارت از فرار مالیاتی گسترده است و در ظرف آن هرگز به دستورالعمل های سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور عمل نمی شود، در نتیجه با پرهیز از محاسبات مربوط به پیامدهای زیست محیطی و آثار بازتوزیعی درآمدی پروژه های عمرانی- صنعتی بزرگ، عملا به بحران آب دامن می زنند. از زاویه تحلیل های منفعت هزینه، عملکرد اقتصاد غیررسمی در ظرف تحلیل مالی اتفاق می افتد. در حالی که به سبب برخورداری این حوزه کلان اقتصادی از ظرفیت های سرزمینی و امکانات دولتی، لازم است عملکرد این بخش های غیررسمی در ظرف تحلیل اقتصادی مرور و بررسی شود. آشکار است که در ظرف تحلیل مالی عملیات بزرگ پروژه های عمرانی و صنعتی بزرگ گاهی تا چند هزار درصد می رسد که این بازدهی با چشم پوشی از زیان های این پروژه ها در حوزه های عدالت اجتماعی و زیست محیطی به دست می آید.

در حالی که در ظرف تحلییل اقتصادی لازم است پیامدهای یاد شده سنجنش و ارزش گذاری شوند و در محاسبات و تحلیل منفعت هزینه دیده شوند. در این صورت از اجرای بسیاری از پروژه های عمرانی و صنعتی کشور خودداری خواهد شد. اکنون بسیاری از صنایع بزرگ دولتی به مرور وابسته به صورت خاموش و تدریجی از ظرف اقتصاد رسمی خارج شده اند و با هوشمندی و دقت بسیار زیاد به طرف اقتصاد غیررسمی سوق داده شده اند. آنچه با نام خصوصی می شناسیم، دقیقا از یک بافت کاملا دولتی در یک گلار پنهانی زیر نام خصوصی به سمت خصوصی حرکت کردند. البته با اندکی دقت در می یابیم که متولیان اقتصاد غیررسمی به دنبال شخصی کردن این صنایع هستند. کاربرد عبارت شخصی کردن هم تر از همان ظرف اقتصاد غیررسمی است؛ چرا که عبارت خصوصی کردن در هر حال در ظرف اقتصاد رسمی تعریف می شود و متولیان بخش خصوصی خود را متمتع به رعایت مقررات معمول بیمه، اعتبار، مالیات، مقررات گمرکی و مقررات تصویب و انجام مناقصه های پروژه های عمرانی می دانند. ولی به محض وارد شدن فعالیت های یاد شده در ظرف اقتصاد غیررسمی یک تاریکی و کدری بر اقتصاد سایه می اندازد و دقیقا به همین دلیل می توان گلوگاه ها و پرنگاه های بحران آب کشور را به اقتصاد غیررسمی نسبت داد. حدود ۳۰ و حتی با احتساب خصوصی ها، شاید حدود ۶۰ درصد اقتصاد کشور و یا بیشتر، در سایه حرکت می کند و در کنار استفاده از ظرفیت های ملی و سرزمینی، از رعایت عدالت اجتماعی و ضوابط زیست محیطی، خودداری می کنند. این فعالیت های کور اقتصادی دارای بازدهی چند هزار درصدی هستند که از آن با نام ارت اقتصاد یاد می شود. اقتصاد غیررسمی لزوما یک اقتصاد کورو یا اقتصاد سایه دولتی است. استناد پیدا بد آوردن چاله های بزرگ اقتصادی را برای اقتصاد ملی دارد. چنانچه بنگاه های اقتصادی خصوصی که در حال دگرزیسی مصنوعی به سمت بنگاه های خصوصی هستند را جزو همان اقتصاد غیررسمی به حساب بیاوریم، در پیوند با این اقتصاد و بحران آب می توان گفت که اتفاقا گلوگاه های اصلی بحران آب با عملکرد اقتصاد غیررسمی یا شبه رسمی (خصوصی) گره خورده است. دقیقا همان جایی که توسعه صنایع آب بر در فلات مرکزی و پروژه های های خطرناک شیرین سازی و انتقال آب از دریا در دستور کار بنگاه های بزرگ خصوصی قرار گرفته است. تاثیر بعدی و فراگیر اقتصاد رسمی بر انباشت جریان نقدینگی در کشور است و رشد چند ۱۰ برابری جریان نقدینگی که جذب اقتصاد غیررسمی و افزون بر آن جذب اقتصاد سوداگری می شود، به تورم دائم می زند و بالا بودن نرخ تورم انتظاری زمینه گزایش و تخریب های زیست محیطی را پدید می آورد. دقیقا همان جایی که آحاد جامعه احساس می کنند می توانند ارزش حال بهره برداری فعلی از منابع طبیعی (به ویژه زمین های شهری) را ببیشینه کنند و به همین سادگی بهره برداری شتابنده امروز را به تأخیر نیندازند و افزایش قیمت های املاک و اراضی شهری این گمان عمومی را تقویت می کند.

همان جایی که دستبرد امروز به منابع طبیعی، ارزش واقعی (نه حقیقی) این منابع را دیک باز زمانی چند ساله چند برابر می کند. اقتصاد غیررسمی در همان حال که گلوکی اقتصاد رسمی را می فشرد، یی در پی بازودن فرصت های سرمایه گذاری کم بازده تر ولی با منفعت عمومی بالاتر که برای کاستن از بحران آب لازم است، فقط در مسیر تشدید بحران آب حرکت می کند. چشم انداز بازدهی چند هزار درصدی برای این بخش اقتصادی ویرانگر و خطرناک اجزاء نمی دهد. تصمیم های مربوط به پروژه های عمرانی از مسیر معمول و کارشناسی حرکت کند. توسعه اراضی شهری با ایجاد بزرگراه ها و تونل های پیرامون شهرها، پروژه های شیرین سازی و انتقال آب از دریا، توسعه بی رویه صنعت تاکارآمد خودرو، ساخت بزرگراه های اضافی و توسعه بی رویه صنایع آببر در مناطق پرخطر و کم آب فلات مرکزی، از مصادیق اقتصاد غیررسمی و با فعلا یک اقتصاد شبه غیررسمی و یا در آستانه تبدیل به یک اقتصاد کاملا غیررسمی است که کشور را در آستانه یک کوج ۳۰ تا ۵۰ میلیون نفری قطعی قرار داده است. در نتیجه حرکت در مسیر شفافیت اقتصادی و محدود نکردن اجزای اقتصاد غیررسمی به فعالیت های زیرزمینی و یا قاچاق کالا و ارز، می تواند در باز شناسی اجزای یک فروپاشی محتمل و پیش روی فلات مرکزی ایران کمک بسیار بزرگی کند. در این میان نباید اسیر شعارزدگی و تبلیغات پروژه های بزرگ شد. تبلیغاتی که در یک رخداد خطرناک تاریخی، سروصدای آن هرگز کمتر از سرو صدای همان کوج ۳۰ تا ۵۰ میلیونی پیش رو نیست. مبادا گوشه زنده را ساده بینداریم و با کم دقتی از کنار آن بگذریم. لازم است یک جراحی اساسی در مقررات شرکتهای دولتی پیشین و خصوصی (شخصی) امروز انجام شود و دوباره روشن شود که چگونه یک شخص دقتی پیشین در فرایند خصوصی سازی، امروز عامل اقتصاد راه یک بستر ترافیکی ۳۰ تا ۵۰ میلیون نفری تبدیل کرده است. راه رفته در اقتصاد کشور را باید بازگشت و سهم اقتصاد غیررسمی را به کمترین میزان ممکن رساند.

امکان استفاده از شبکه بانکی مشترک بین ایران و روسیه

وزیر امور اقتصادی و دارایی در بازگشت از سفر به روسیه گفت: قرار شد تجار ایرانی که با روسیه کار می کنند، بتوانند از شبکه بانکی مشترک بین ایران و روسیه استفاده کنند. به گزارش خبرگزاری فارس، سیداحسان خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی هنگام برگشت از سفر روسیه در ویدئویی از فرودگاه مسکو اعلام کرد: اتفاقات خوبی برای توسعه تجارت و روان شدن صادرات و واردات بین دو کشور همسایه ایران و روسیه در حال انجام است در حال حاضر کمتر از ۵ درصد کل تجارت خارجی روسیه با ایران انجام می شود. به گفته وی، سرمایه گذاری بیشتر در این زمینه باعث ایجاد شغل بیشتر و رونق تولید در طرف ایران می شود و سهم بیشتری از بازار روسیه می تواند در اختیار تجار ایرانی قرار گیرد. وی همچنین گفت: در ملاقاتی که با وزیر اقتصاد روسیه داشتم تقریبا تمام پیشنهاد های طرف ایرانی را پذیرفتند و جالب بود نکاتی که به همتای روسی خود منتقل کرده بودم به رئیس جمهور روسیه منتقل شده بود. بگونه ای که رئیس جمهور ما گفت آقای پوتین گفته است که وزیر اقتصاد شما نکاتی را به وزیر اقتصاد روسیه منتقل کرده که مدنظر ما هم قرار دارد. وزیر امور اقتصادی و دارایی همچنین گفت: فرصت خوبی برای گفت و گو با بانک همکار با بانک ملی ایران در روسیه انجام دادم که بخشی از سهام آن بانک متعلق به بانک ملی ایران است و مشکلات به نحو خوبی شناسایی شد و قرار شد تجار ایرانی که با روسیه کار می کنند، بتوانند از شبکه بانکی مشترک بین ایران و روسیه استفاده کنند.

ارزایی های «تجارت» از آمارهای جدید بانک مرکزی نشان داد

انقباض چک های برگشتی

و مبلغ چک های مبادله شده ۹۱.۷ و ۹۰.۱ درصد وصولی و ۸.۳ و ۹.۹ درصد برگشت داده شده است.

• میزان چک های برگشتی به تفکیک علل

علاوه بر این، در آذرماه امسال حدود ۵۲۵ هزار فقره چک به ارزشی بیش از ۲۴ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت خورده است که در واقع از نظر تعداد ۹۶.۴ و از نظر ارزش نیز ۹۵.۹ درصد از کل چک های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی بوده است. از سوی دیگر، در استان تهران بیش از ۱۴۱ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۱۰ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت داده شده که در استان تهران از نظر تعداد ۹۵.۴ و از نظر مبلغ نیز ۹۵.۲ درصد چک های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی به کل چک های برگشتی بوده است.

بازار لرزید

افزایش سریع نرخ بهره و کاهش ترانزنامه توسط فدرال رزرو، بازار های اوراق قرضه و سهام شکست خورده را متزلزل می کند. به گزارش ایسنا به نقل از بلومبرگ، ک انرشات ترکیب دو جنبه انقباض پولی به صورت متوالی بر بازار ها و اقتصاد ناشناخته است و سرمایه گذاران نگرانی خود را ابراز می کنند. شاخص نزدک مرکب در ۱۰ جلسه معاملاتی گذشته بیش از ۸ درصد و اوراق خزانه در این ماه حدود ۱.۸ درصد کاهش یافت. جانینس ابرلی از مقامات سابق وزارت خزانه داری گفت: پیشرفتی که آنان به آن فکر می کنند عاقلانه است که واکنش بازار را قبیل از تغییر ترانزنامه در هماهنگی با تغییرات نرخ بهره ارزیابی کنیم. جروم پاول، رئیس فدرال رزرو و همکارانش تمایل دارند که شرایط مالی سخت تر شود تا اندکی دوری از اقتصاد قوی به کاهش تورم بالای دهه ها کمک کند. کاهش قیمت دارایی ها پس از رکورد زدن قیمت سهام و مسکن به این روند کمک خواهد کرد اما تا زمانی که به یک رکود بی ثبات کننده تبدیل نشود و به اقتصاد آسیب برساند. فدرال رزرو تنها یک بار پیش از این و در سال های ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹ ذخایر اوراق قرضه خود را کاهش داده است بنا بر این محاسبه تاثیر انقباض اندکی بزرگ تر و سریع تر تلاش زیادی نخواهد بود. جان ویلیامز، رئیس بانک فدرال رزرو نیویورک، انتظار دارد که نرخ بهره در مدت با کوچک کردن ترانزنامه بانک مرکزی تا حدودی افزایش یابد.

گروه اقتصاد کلان: آمار بانک مرکزی درباره چک های برگشتی در نهمین ماه سال جاری نشان می دهد که در این ماه بیش از ۵۴۴ هزار فقره چک برگشت خورده که از نظر تعداد و مبلغ معادل ۱۳.۶ و ۱۶.۳ درصد کاهش داشته است.

به گزارش «تجارت»، در قانون جدید مربوط به چک، به افراد دارای چک برگشتی، خدمات بانکی ارائه نمی شود. بر این اساس افتتاح حساب جدید بانکی برای آنها انجام نمی شود، کارت بانکی جدید به آنها اعطا نمی شود، ضمانت نامه ارزی و ربالی برای آنها صادر نمی شود و حتی تسهیلات بانکی نیز به این افراد اعطا نمی شود و در اقدامی سختگیرانه، اگر شخصی دارای چک برگشتی باشد به میزان کسری مبلغ چک آن فرد، وجوهی که در بانک های دیگر دارد کسر مسدود می شود و تا زمانی که این مهم تعیین تکلیف نشود، حساب ها در انستاد باقی می ماند.

در حال حاضر و بر اساس دستورالعمل هایی که بانک مرکزی صادر کرده است، در صورتی که موجودی حساب صادر کننده کمتر از مبلغ چک باشد، دارنده آن چک می تواند از بانک تقاضا کند که وجه چک را از سایر حساب های انفرادی آن فرد در همان بانک، پرداخت کند. اما اگر باز هم وجه چک تکمیل نشد، دارنده چک می تواند از بانک تقاضای صدور گواهی عدم پرداخت کند و البته بایستی دقت کند که این گواهی حتما دارای اثر رهگیری باشد تا بتواند با استفاده از آن در مراجع قضایی حقوق خود را پیگیری کند. در قانون جدید چک، برای صادر کننده چک این وظیفه تعیین شده است که اطلاعات مربوط به «تاریخ»، «مبلغ» و «هویت گیرنده چک» را که بر روی فیزیک چک درج می کند در سامانه «صیاد» نیز ثبت کند. اما تازه ترین آمار ی که بانک مرکزی از جریان مبادلات چک منتشر کرده است، نشان می دهد که در آذر ماه سال جاری بیش از ۵.۵ میلیون فقره چک به ارزشی حدود ۲۵۸ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان مبادله شده است که از نظر تعداد ۷.۵ درصد کاهش و از لحاظ مبلغ نیز ۳.۱ درصد نسبت به آبان ماه افزایش دارد. از سوی دیگر، حدود ۶ میلیون فقره با ارزشی حدود ۳۳۲ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان از چک های مبادله ای وصول شده است که از نظر تعداد ۹.۶ درصد کاهش و از

رئیس هیات عامل صندوق توسعه ملی اعلام کرد

تزریق مرلهای ۱۲ هزار میلیارد به بورس

رئیس هیات عامل صندوق توسعه ملی اعلام کرد که حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان از منابع صندوق به بورس تزریق خواهد که تاکنون ۲.۷ هزار میلیارد تومان پرداخت شده است. به گزارش ایسنا، مهدی غنغفری امروز (شنبه) در نشست خبری به بیان گزارشی از عملکرد ۱۰ ساله صندوق توسعه ملی پرداخت. در این نشست، رئیس هیات عامل صندوق توسعه ملی در پاسخ به ایسنا درباره وضعیت پرداخت منابع صندوق توسعه ملی که از سال گذشته قرار شده بود یک درصد منابع ربالی به صندوق تثبیت بازار تزریق شده و بعد از آن مصوب شد که ۱۰ میلیون دلار به ریال تبدیل و در اختیار این صندوق قرار بگیرد، توضیح داد. وی با بیان اینکه در مجموع پیش بینی شده که ۵۱۰ میلیون دلار از منابع ارزی صندوق توسعه ملی در اختیار صندوق تثبیت بازار قرار گیرد که حدود ۲.۷ هزار میلیارد تومان در سه قسط به صندوق تثبیت بازار پرداخت شده است که در قسط اول ۱۰۰۰ میلیارد تومان، در قسط دوم ۵۰

میلیون دلار به ریال تبدیل شد که حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان بود و در قسط سوم که در روزهای گذشته دستور آن را به بانک مرکزی داده ایم، ۶۵۰ میلیارد تومان دیگر پرداخت خواهد شد. او ادامه داد: از ربالی که در نتیجه بازپرداخت تسهیلات صندوق توسعه ملی در بانکها برمی گردد، به صورت اقساط ۶۵۰ میلیارد تومانی هر بار در اختیار بورس قرار خواهد گرفت تا سقف حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان پر شود. وی این راهم گفت

که صندوق توسعه ملی ۵۰۰ میلیارد تومان از وزارت اقتصاد طلب دارد که طی توافقی با وزیر اقتصاد قرار شد این مبلغ از سمت صندوق به صندوق تثبیت بازار تزریق شود که جزئی از ۱۲ هزار میلیارد تومان پیش بینی شده است. غنغفری با اشاره به نحوه سرمایه گذاری این منابع صندوق در بورس نیز توضیح داد: در جلسه اخیر هیات امنای صندوق توسعه ملی، اجازه سرمایه گذاری و خرید سهام به این صندوق داده شده است، بنابراین با صندوق تثبیت بازار توافق کردیم که تمامی این ۱۲ هزار میلیارد تومان یا به صورت سرمایه گذاری یا سهام باشد و با نرخ ۱۱ درصد سپرده گذاری صورت گیرد. در عین حال که خرید سهام به صورت مشاع با صندوق تثبیت بازار هم سهام بخیریم اما هنوز نهایی نشده است. وی با اشاره به اهمیت تأمین منابع صندوق توسعه ملی یادآور شد که در حال حاضر منابع صندوق در درآمد ارزی نفت تأمین می شود، در حالی که متعقدیم می توان حتی کالا را به عنوان بخشی از منابع برای صندوق ثبت کرد تا دیگر نیازی به تبدیل ارز به ریال نباشد.

سقوط بیت کوین دلار را پایین می آورد؟

بازارها در سال جاری چهار افزایش نرخ را تجربه می کنند که از ماه مارس شروع می شود و انتظار می رود که فدرال رزرو در چند ماه آینده ترانزنامه ۸ تریلیون دلاری خود را کاهش دهد و نشست هفته آینده فدرال رزرو می تواند قانونی شدن آن را روشن کند.

بیت کوین در ارزهای دیجیتال نیز سه پامین ترین سطح خود از ماه آگوست رسیده است: آخرین بار ۶۰ درصد کاهش در حالی که اترین بیش از ۸ درصد کاهش داشت. دلار آخرین بار در برابر این ۰.۴ درصد کاهش یافت و پیرو آخرین بار با ۰.۳ درصد افزایش در برابر دلار به ۱.۱۳۴۱ دلار رسید. خرده فروشی در برنتای به داده های اقتصادی ضعیف تر اخیر افزوده است و پیوند در برابر دلار با ۰.۳ درصد کاهش به ۱.۲۵۵۳ دلار رسید.

آینده رمز ارزها چه می شود؟

سالی سیاه برای بیت کوین

امور مالی غیر متمرکز (DeFi) و سازمان مستقل غیر متمرکز (DAOs)، سالی سیاه را برای بیت کوین پیش بینی می کند اما امور مالی غیر متمرکز به گسترش و انطباق خود ادامه خواهد داد و در نهایت مدیریت سازمان مستقل غیر متمرکز به محرک اصلی قابلیت تبدیل خواهد شد. به گزارش ایسنا به نقل از کریپتونیوز، یکی از تحلیلگران دنیای ارزهای دیجیتال، ۱۲ ماه سیاه را برای بیت کوین در سال ۲۰۲۲ پیش بینی می کند. نمودار تحلیل تکنیکال هویی پس از تشدید اقدامات فدرال رزرو و بانک های مرکزی مختلف در مورد نقدینگی معتقد است که بیت کوین وارد بازار نزولی خواهد شد. قیمت بیت کوین و اتریوم در دو روز گذشته به شدت کاهش یافت و به کانال ۱۵۰ میلیارد دلار رسید همچنین در ۲۴ ساعت گذشته بیت کوین حدود ۷.۹ درصد از ارزش خود را کاهش داده است.

سال ۲۰۲۱ نقطه عطفی برای رمزارزها بود و پیشرفت تجارت در این حوزه به اوج جدیدی رسید. امور مالی غیر متمرکز، توکن های غیرقابل تعویض، پذیرش ارزهای دیجیتال و جناح های مختلف سال های کلانی را پشت سر گذاشتند. نهاد های نظارتی با ۴۰ کشور، بیش از ۱۵۰ دستورالعمل متمایز را برای ارزهای دیجیتال بر اساس گزارش بررسی اجمالی و ویژگی های تجارت رمزنگاری بین المللی نمودار تحلیل تکنیکال هویی با همکاری بلاک چین افیلیشن سنکاپورا ایجاد کرده اند. مطابق با ارزیابی هویی، فدرال رزرو ایالات متحده شروع به کاهش کرده است و نشان می دهد نقدینگی افزایش داشته است.